

важливо, бо навколо стільки інформації, і не завжди можна вірити всьому, що чуєш або читаєш. Уміння мислити критично допомагає нам стати більш усвідомленими та обережними, уникати маніпуляцій та робити кращі рішення.

У житті кожної людини критичне мислення корисне у різних ситуаціях. Наприклад, коли ми дивимося новини або читаємо щось в Інтернеті, треба розуміти, що не все є правдою. Мислити критично – це значить вміти відокремлювати важливу інформацію від фейкових новин та маніпуляцій. Це робить нас більш захищеними від дезінформації та допомагає формувати більш об'єктивну картину світу.

На роботі критичне мислення допомагає приймати розумні рішення. Коли потрібно вирішити проблему або придумати нову ідею, критичне мислення підкаже, як це зробити найкраще. Воно допомагає бачити не тільки очевидні рішення, але й шукати інші варіанти. Це особливо важливо у професіях, де швидкість і точність рішень мають велике значення, як от в медицині, інженерії чи бізнесі.

Навчитися критично мислити можна в університеті або самостійно. Наприклад, читаючи різні книги, обговорюючи свої думки з друзями або аналізуючи різні точки зору. Головне – це не боятися ставити запитання і шукати відповіді. Дискусії на різні теми також допомагають розвивати цю навичку, бо дозволяють побачити різні підходи та аргументи.

Критичне мислення – це не тільки корисна навичка, але й спосіб зробити наше суспільство кращим. Коли люди мислять критично, вони приймають обґрунтовані рішення і менше вірять у дезінформацію. Це допомагає розвивати науку, технології та робити життя більш комфортним і безпечним. Крім того, у суспільстві, де поширене критичне мислення, громадяни більш відповідальні та активні, що сприяє загальному покращенню взаємодії між людьми.

Срмакова Ірина Юріївна

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. Фірсова Л.В.

Державний біотехнологічний університет

ПРИНЦИПИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ

У сучасному світі, переповненому інформацією, критичне мислення є наріжним каменем ефективної комунікації та прийняття обґрунтованих рішень. Воно дозволяє нам відрізнити факти від вигадок, аналізувати аргументи та формувати власну думку. Розуміння принципів критичного мислення є особливо важливим у контексті швидких соціальних та культурних змін.

Критичне мислення – це не просто аналіз інформації, а цілий комплекс навичок, що включають:

- Аналіз джерел інформації: оцінка достовірності джерела, виявлення упередженості, перевірка фактів.
- Ідентифікацію аргументів: визначення ключових тверджень та доказів, що їх підтверджують.
- Оцінку логіки міркувань: виявлення помилок у міркуванні, таких як узагальнення, помилкові аналогії чи причиново-наслідкові зв'язки.
- Розгляд альтернативних точок зору: здатність бачити проблему з різних ракурсів.
- Формулювання власної позиції: обґрунтування власного висновку на основі зібраної інформації.

Критичне мислення важливе в сучасному контексті тому що щодня ми стикаємося з величезним потоком інформації і критичне мислення допомагає нам відфільтрувати важливе від другорядного. У сучасному світі часто використовують маніпулятивні прийоми, щоб вплинути на нашу думку. Критичне мислення допомагає нам розпізнавати ці маніпуляції. Суспільство постійно змінюється, і критичне мислення дозволяє нам адаптуватися до нових

умов та приймати обґрунтовані рішення. В умовах глобалізації ми взаємодіємо з людьми з різних культур, що мають різні погляди. Критичне мислення допомагає нам вести конструктивний діалог та розуміти інші точки зору.

Розвиток критичного мислення – це інвестиція в майбутнє. Воно допомагає нам стати більш освіченими, критичними та незалежними мислителями. У сучасному світі, де інформація є потужним інструментом, здатність критично мислити є необхідною умовою успіху.

Козлов Юрій Юрійович

Державний біотехнологічний університет

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Кобелева Д.Л.

СТВОРЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ТА ЛЮДСЬКИЙ ПРОГРЕС

Цінність – соціально-філософська категорія, що позначає позитивне чи негативне значення явищ природи, продуктів суспільного виробництва, форм суспільної організації, історичних подій, моральних учинків, духовних витворів людства, окремого суспільства, народу, соціальної групи чи особи на конкретному етапі історичного розвитку. Поняття «цінність» відображає один із найсуттєвіших моментів практичної взаємодії людини з навколишнім середовищем та іншими людьми [1, с. 90]

Виробляючи, тобто створюючи цінності, відмінні від тих, які надавала йому в готовому вигляді природа, звільняючись таким чином від хватки природи, людина творить свою власну долю. Вона створила свій, людський спосіб життя, незалежність якого від сліпих і стихійних сил природи стає прямо пропорційною мірою перетворення природи і тим самим віддалення від неї.

Людина виявляє себе насамперед у світі створених нею цінностей, у так званій «другій природі», яку вона створює не всупереч природі і не за її межами, а у її рамках. Наявність другої природи неважко довести. Вся створена людиною цивілізація є результатом його пізнавальної та практичної діяльності, що долає опір первозданної природи. Це і становить «другу природу», другий світ людини. Його можна назвати «не-природою», штучним світом, оскільки його існування немислимо без людини, без її теоретичної та практичної діяльності. Це втілення її шляху від невігластва до пізнання, від страху до дії. Це людський прогрес, здійснений протягом століть шляхом численних накопичень у межах складного та суперечливого процесу, в якому переплітаються перервності та безперервності. Це світ цінностей. А буття людини і можливе лише в цьому світі цінностей.

Створення цінностей, як і оцінка чи визначення цінностей, є інституювання певних смислів і значень у світі, в якому людина живе, так само як вироблення або фіксація критеріїв і норм людської поведінки. Генезис цінностей вимагає глибокого теоретичного та практичного аналізу. Якби цінності були абсолютними, людська діяльність виявилася б по суті поза прогресом.

Література

1. Казьмірик С. М. Цінності та їх класифікація в аксіосфері людини. Наукові праці. Педагогіка. Випуск 197. Том 209. 2012. С. 90-92.